

HERK HASPENGOUW & MOMBEEK

Blauwe levensaders

VOORWOORD

De Herk en de Mombeek vormen de blauwe levensaders van Haspengouw. Het doel is om deze valleisystemen, samen met alle actoren van het buitengebied, verder uit te bouwen als klimaatbuffers tegen verdroging, overstromingen en erosie, en dit van bron tot monding.

We streven daarbij naar een goede ecologische toestand van onze beekvalleien door in te zetten op:

- **beekstructuurherstel:** hermeandering, oeverafschuining, bevordering van het zelfreinigend vermogen van de waterlopen.
- **landschapsherstel** om zo erosie en de inspoeling van pesticiden en nutriënten te voorkomen.
- **kennisoverdracht, communicatie en draagvlakvorming.**

We staan voor grote uitdagingen. De vallei van Herk en Mombeek is op Vlaams niveau aangeduid als topprioriteit om de Europese Kaderrichtlijn Water te behalen. Maar de valleisystemen zijn ook cruciaal om onze klimaatdoelstellingen te realiseren. Zo helpt de vallei van Herk en Mombeek niet enkel de klimaatschokken zoals droogte en overstromingen op te vangen. De vallei zorgt ook voor de captatie van CO₂.

Enkele jaren geleden namen het bekkensecretariaat Demerbekken en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren in samenwerking met provincie Limburg het initiatief voor het Integraal Project Herk en Mombeek. Er is cruciaal werk verricht door verschillende organisaties, overheden en waterbeheerders. Zo werden voor deze twee Haspengouwse beekvalleien al heel wat projectideeën voorbereid en afgetoetst naar haalbaarheid en draagvlak. Het zijn mooie voorbeelden van wat je met vereende krachten kan bereiken.

Bovendien werden Vlaamse subsidies binnengehaald via het landinrichtingsproject Water-Land-Schap, een programma dat zich richt op probleemoplossing omtrent water in landelijke gebieden.

In deze brochure geven we graag een bondig overzicht van de thema's en watergebonden projecten waarrond we werken in de vallei van Herk en Mombeek.

Dankzij de inzet van alle partners worden de Herk en de Mombeek en hun valleien nog waardevoller voor mens, dier en natuur, en kunnen ze bijdragen tot de weerbaarheid tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

Bert Lambrechts

Voorzitter Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren
Gedeputeerde van Water, Milieu en Natuur

An Digneffe

Directeur Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

INHOUD

A.	NOOD AAN INTEGRAAL WATERBEHEER	5
B.	GEPLANDE ACTIES EN INSPIRERENDE VOORBEELDEN IN DE HERK- EN MOMBEEKVALLEI	9
	1. De ecologische toestand verbeteren	9
	• Beekstructuurherstel	10
	• De waterkwaliteit verbeteren	13
	• Een vlotte vismigratie	14
	• Landschaps- en natuurherstel	15
	2. De verdrogingsproblematiek aanpakken	17
	3. De valleibeleving stimuleren	19
C.	WAT WILLEN WE SAMEN BEREIKEN?	22

De Herk in Berlingen

A.

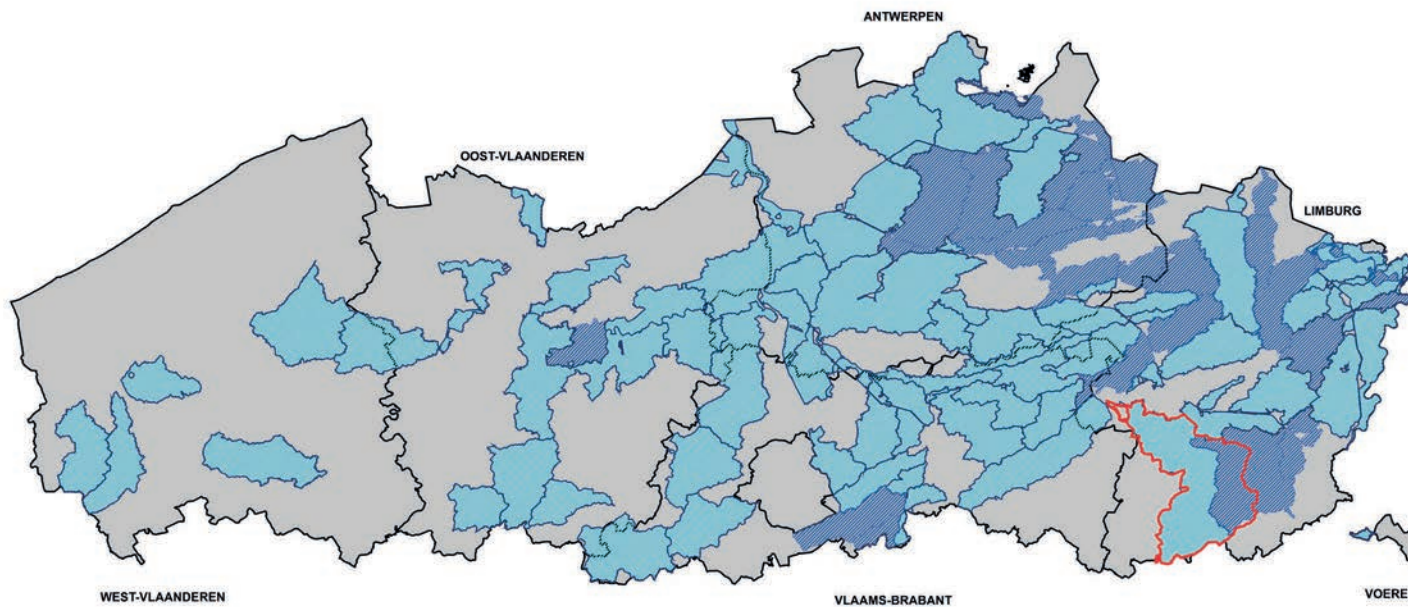
NOOD AAN INTEGRAAL WATERBEHEER

De vallei van Herk en Mombeek loopt als een groenblauw lint door Haspengouw. Het is een relatief gaaf gebleven buitengebied met ecologische oases, en dat zowel in landbouwgebied als tussen de woonkernen van de omliggende gemeenten. De vallei is dan ook populair bij wandelaars die de rust van de natuur opzoeken. Maar niet alleen wandelaars weten de vallei goed te vinden. Ook heel wat bijzondere planten- en diersoorten vertoeven graag in en rond de Herk en de Mombeek.

Toch heeft de natuur in de vallei het niet gemakkelijk. Zoals veel valleien in Vlaanderen, ontsnapte ook de vallei van Herk en Mombeek niet aan menselijke ingrepen in de 20ste eeuw. Beken rechtekken, valleigronden drogen, oppervlaktewater versneld afvoeren... Het zijn veelvuldig uitgevoerde ingrepen met een belangrijke impact op de ecologie van de beken en hun omgeving. Momenteel kampen de Herk, de Mombeek en hun zijlopen met een matige tot slechte waterkwaliteit. Daarnaast staat de vallei voor uitdagingen zoals verdroging, overstromingen, erosie en het verlies van biodiversiteit.

We willen de natuur in de vallei van Herk en Mombeek een handje helpen. De Herk en de Mombeek verbinden immers belangrijke natuurkernen en voeden de valleilandschappen, die belangrijke ecotopen vormen. Een goed beheer van onze natuur en landschappen begint dan ook bij deze waterlopen. Bovendien wint ook de waterbergende functie van de vallei steeds meer aan belang om droogtes en overstromingen op te vangen.

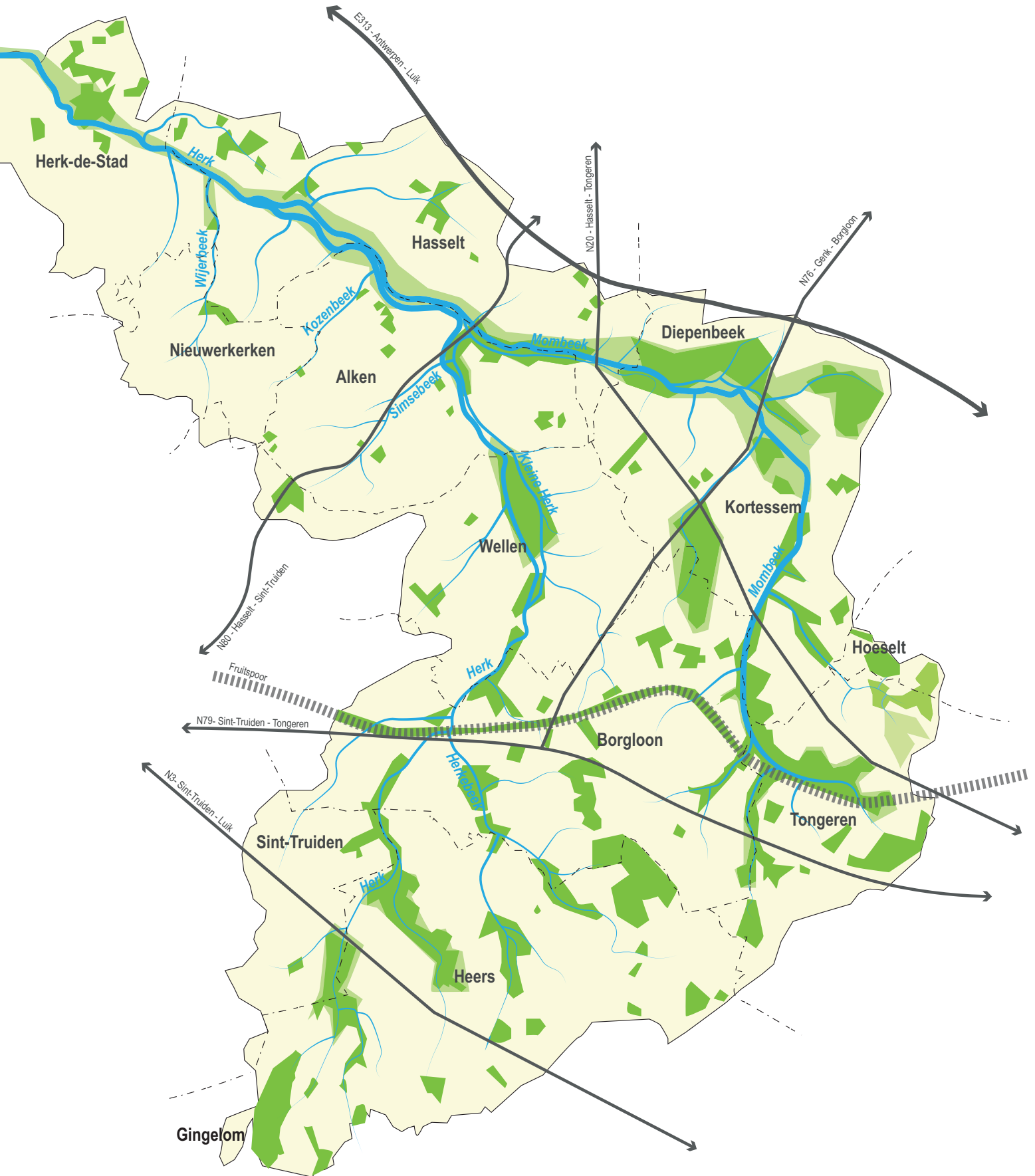
De deelprojecten uit het integraal waterbeleid moeten het evenwicht tussen ecologie en economie terug herstellen. Met respect voor ieders belangen willen we de natuurwaarden, de historische eigenheid van de landschappen en de weerbaarheid tegen het veranderende klimaat verbeteren. Een educatief aanbod (nog te ontwikkelen) en de mogelijkheid tot zachte recreatie moeten een breed maatschappelijk draagvlak stimuleren.

Legende

- Deelbekken Herk en Mombeek
- Speerpuntgebied
- Aandachtsgebied
- Provincie

Overzichtskaart speerpunt- en aandachtsgebieden, met situering van de vallei van Herk en Mombeek.

Overzichtskarta van de valle van Herk en Mombeek, met de gemeenten en groenblauwe verbindingen

Kleinschalig beekstructuurherstel

B.

GEPLANDE ACTIES EN INSPIRERENDE VOORBEELDEN

1. De ecologische toestand verbeteren

De Herk en de Mombeek herbergen een niet te onderschatten ecologische waarde. Toch is er behoorlijk wat ruimte voor verbetering. Het stroomgebied van de Herk is vanuit Vlaanderen aangeduid als aandachtsgebied, dat van de Mombeek als speerpuntgebied. Dat betekent dat het voor Vlaanderen prioritair is om in de stroomgebieden van de Herk en de Mombeek de goede ecologische toestand te behalen.

Om die toestand te bereiken, zijn extra maatregelen nodig. Daarom zetten we sterk in op een verbeterde beekstructuur, nemen we maatregelen om de waterkwaliteit te verhogen en lossen we vismigratieknelpunten op. Bij veel projecten gaat onze aandacht bovendien uit naar de omgeving van de beek, onder meer om erosie en inspoeling te verminderen. We gaan immers voor een integraal waterbeleid, waarbij ingrepen aan de waterlopen en de omgeving elkaar versterken.

Beekstructuurherstel

Door de eeuwen heen veranderde de mens de natuurlijke loop van de Herk en de Mombeek. Zo werden de waterlopen in het verleden rechtgetrokken. Dat leidde tot een snellere afvoer van water, overstromingen in stroomafwaartse gebieden en het verlies van biodiversiteit. Beekstructuurherstel vormt dan ook een van de speerpunten van het integraal waterbeleid.

Een manier om aan beekstructuurherstel te doen, is hermeanderen. Zulke hermeanderingsprojecten kunnen best groot zijn. Het gaat dan over ingrepen waarbij we oude rivierbochten herstellen. Daarbij is een goede samenwerking met de aangelande grondeigenaren en gebruikers van groot belang, zeker in Haspengouw waar de eigendomssituatie vaak erg versnipperd is.

Grootschalig beekstructuurherstel:

Afschuinen oever Voort
bij private landeigenaar en
tevens landbouwer (boven)

Hermeandering in Batsheers:
gemeentelijke eigendom
(onder)

Echter, niet overal is er de ruimte voor grote meanderingsprojecten. Dan doen we aan micro-meandering. Daarbij nemen we kleine 'happen' uit de beekoever. Die leggen we aan de overkant terug neer. Zo remt het water af en creëren we slibafzetting in de buitenbochten. Dat geeft waterplanten meer kans om zich te vestigen. Op andere plaatsen schuinen we steile oevers terug af of graven we dijken af die ontstaan zijn door ruiming.

Micromeandering en schuine oevers zorgen voor een geleidelijke overgang van nat naar droog. Dankzij zo'n variërend dieptepatroon kunnen verschillende soorten waterplanten zich ontwikkelen en vinden vissen een ideale schuilplaats.

Op andere plekken leggen we dood hout in de beek. Dat ziet er op het eerste gezicht vreemd uit, maar verschillende praktijkproeven tonen aan dat dood hout in een beek een positieve invloed heeft op het ecologisch evenwicht, de stroomsnelheid en het zelfreinigend vermogen van de beek. De organismen die in het water leven profiteren ervan. Verschillende beken in de vallei werden al uitgerust met dood hout.

Kleinschalig beekstructuurherstel op de Grondelingebeek in Batsheers. (boven en onder)

Grootschalig beekstructuurherstel: hermeandering Helshoven op gronden van Natuurpunt en privaat jachtgebied

De waterkwaliteit verbeteren

Uit metingen blijkt dat de waterkwaliteit van de Herk en de Mombeek nog niet aan de Europese normen voldoet. Dat geldt zowel voor de chemische als voor de biologische kwaliteit. Het water bevat vooral nog te veel fosfor en stikstof, wat dan ook weer zijn effect heeft op het leven in de waterloop. Ook pesticiden vormen een probleem. Uiteraard verschillen de waterlopen in de vallei ook onderling van waterkwaliteit. De Sint-Annabeek, zijloop van de Mombeek, doet het bijvoorbeeld een stuk beter.

De vele geplande beekherstel- en rioleringsprojecten zullen in de loop van de volgende jaren wel tot een betere waterkwaliteit leiden. De beekherstelprojecten bevorderen namelijk de groei van waterplanten, die op hun beurt het zelfzuiverend vermogen van de waterlopen vergroten. Onder impuls van het integraal project Herk en Mombeek werd dan weer een ambitieus programma van waterzuivering in gang gezet. De nieuwe zuiveringsstations van Hoepertingen en Jesseren spelen daarin een belangrijke rol. De Vlaamse overheid en de betrokken gemeenten investeren in rioleringsprojecten die voor bijkomende waterzuivering zorgen.

Waterzuivering krijgt ook de nodige aandacht in de verschillende deelprojecten van structuurherstel. Zo wordt binnen het project 'Motbeek' een directe lozing van niet-afgekoppeld rioolwater aangepakt.

Daarnaast willen we de komende jaren bufferstroken aanleggen om de instroom en afzetting van pesticiden, meststoffen, slib en sedimenten te doen dalen. Dat doen we via het goedgekeurde landinrichtingsproject Water-Land-Schap. Er is ondertussen een netwerk opgebouwd van geïnteresseerde lokale fruittelers en landbouwers die mee hun schouders onder deze acties willen zetten door hagen te planten en/of bufferstroken aan te leggen.

Een grasbufferstrook tussen de waterloop en de aanpalende akkers zorgt voor minder rechtstreekse instroom van nutriënten in de waterloop.

Een vlotte vismigratie

Vissen moeten kunnen migreren om te overleven. Dat wil zeggen dat ze zich doorheen de waterlopen moeten kunnen verplaatsen op zoek naar onder meer voedsel, voortplantingsplaatsen en bescherming, ook stroomopwaarts. Ze hebben er dus alle belang bij dat onze beken vrij zijn van hindernissen. Helaas heeft de mens in het verleden heel wat waterlopen aangepast ten behoeve van zichzelf, ook in de vallei van Herk en Mombeek. Daardoor ontstonden er heel wat punten waar vissen niet voorbij kunnen, zogenaamde vismigratieknelpunten. Een goed voorbeeld van zo'n vismigratieknelpunt is een watermolen.

De knelpunten binnen de vallei bevinden zich allemaal in de Mombeek, op een paar honderd meter van elkaar. Voor elk knelpunt zoeken we momenteel naar een oplossing op maat. We creëren voorontwerpen en stemmen die af met de aangelanden. We opteren steeds voor de meest natuurlijke oplossing. Ook zorgen we ervoor dat de aanwezige watermolens kunnen blijven draaien, indien gewenst.

Deze maatregelen zorgen echter niet alleen voor een vlottere vismigratie. Samen met de beek- en landschapsherstelprojecten en de maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren, zorgen ze op termijn voor een groter en meer divers visbestand in de Herk en de Mombeek.

Vismigratieknelpunten op de Mombeek in Kortesseem. Die werken we weg zodat vissen in de toekomst stroomopwaarts kunnen migreren.

Landschaps- en natuurherstel

Waterlopen hebben een invloed op het omliggende landschap en vice versa. De beekstructuur verbeteren, heeft dan ook een directe, positieve impact op het valleilandschap en de natuur. Ook omgekeerd zijn mooie win-wins te realiseren, door bij de inrichting van het omliggende landschap rekening te houden met de valleisystemen. Een mooi voorbeeld hiervan is een goede afstemming van de visie rond het oude fruitspoor dat de beekvalleien doorkruist. Het vormt de belangrijkste natuurverbinding van Haspengouw.

De belangrijkste Europees beschermde natuur van Haspengouw ligt in de beekvalleien. Een goede afstemming tussen natuur- en waterbeheer is dan ook heel belangrijk. Zo kan één inrichtingsproject meerdere doelen dienen. Dat vraagt wel ecohydrologische inzichten.

Elk gebied heeft immers zonespecifieke (ecohydrologische) kenmerken betreffende de afwatering, de aanwezigheid van kwelwater en de (grond)waterkwaliteit. Ook bodemsamenstellingen verschillen vaak. Water kan al dan niet infiltreren of stagneren. Maatwerk is dus nodig om het natuurpotentieel en de wenselijke inrichtings- en beheermaatregelen te bepalen.

Aanleg amfibieënpool in de vallei van de Herkebeek, Voort

Herstelbeheer valleigrasland Kolmont

De Haspengouwse beekvalleien zijn gekend om hun typisch agrarisch cultuurlandschap met tal van landschapselementen zoals hagen, hoogstamboomgaarden, poelen, knotbomen, hooilanden enzovoort. We zetten dan ook in op een volwaardige en duurzame integratie van de landbouw in het landschap. Zo werken we samen met lokale landbouwers die onze hagen onderhouden met hagendorsers en worden botanisch waardevolle graslanden beheerd via 'Hooi van hier'.

Dankzij 'Hooi van hier' hebben we een databank opgebouwd waarin eigenaars van graslandpercelen (zowel private als openbare) gekoppeld worden aan landbouwers die hooi kunnen gebruiken. Zo worden verwaarloosde percelen opnieuw gebruikt en op gepaste wijze beheerd waardoor hun ecologische waarde verhoogt. Deze beheersystemen zorgen dus voor een ecologische en economische meerwaarde.

Graslanden gehooid door landbouwers

2. De verdrogingsproblematiek aanpakken

De klimaatverandering plaatst ons voor uitdagingen. Het belang van een robuust watersysteem dat klimaatschokken kan opvangen neemt toe.

Een gevolg van klimaatverandering is verdroging. Verdroging vormt een steeds reëler probleem, met grote gevolgen voor de landbouw en waterminnende vegetaties, zoals dottergraslanden, zeggenmoerassen en Europees beschermde blauwgraslanden. Niet alleen is er een tekort aan water tijdens droogteperiodes, ook het rioolwater dat in de waterlopen terecht komt wordt minder verdund en is daardoor schadelijker voor het waterleven.

Om de gevolgen van droogtestress te minderen zonder de grondwaterreserves uit te putten, zetten we bij veel projecten in op de aanleg van alternatieve systemen voor waterbuffering. Zo heeft de landbouw ook tijdens droge perioden oppervlaktewater ter beschikking en moet er geen grondwater opgepompt worden. In de vallei van Herk en Mombeek richtten we bijvoorbeeld al een aantal gecontroleerde overstromingsgebieden in, onder meer in Stevoort, Hoenshoven en Wellen.

Daarnaast zorgt beekstructuurherstel voor een vertraagde afvoer van water. Dat beperkt meteen het overstromingsrisico in gebieden die verder stroomafwaarts liggen. Door het waterpeil van te diep uitgegraven waterlopen te verhogen, wordt ook (kwelend) grondwater niet meer versneld afgevoerd. Dat gaat verdroging tegen.

Poelensnoer Hoenshoven

Herstel van de historische meanders van de Mombeek op de grens tussen Alken en Hasselt

3. De valleibeleving stimuleren

De vele projecten rond landschaps- en beekherstel maken het landschap niet enkel aantrekkelijker voor fauna en flora, ook omwonenden en recreanten genieten mee. Om een breed draagvlak te creëren, is het nodig om het doel en nut van de inrichtingswerken duidelijk te communiceren naar buurtbewoners en passanten. De betrokkenheid stimuleren we door onder meer te kiezen voor kwaliteitsvolle landschapswandelingen en zachte recreatie.

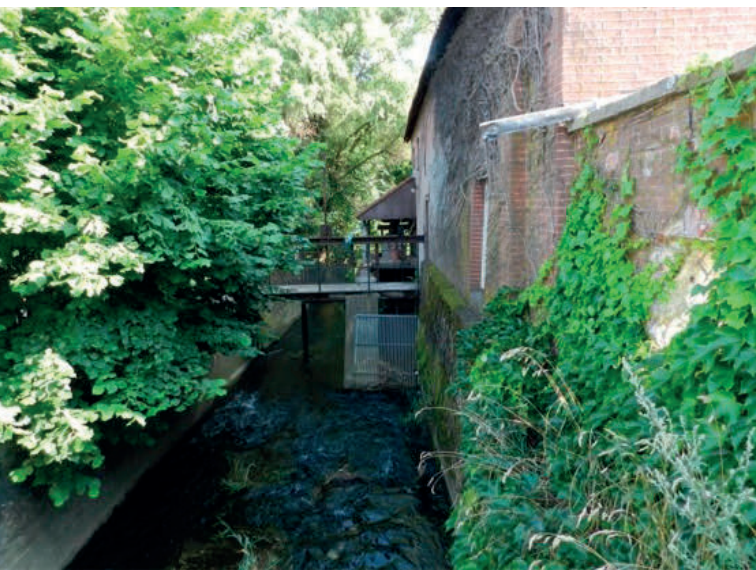
In verschillende gemeenten werden landschapswandelingen uitgestippeld, namelijk in Zammelen (Kortesseem), Rullingen (Borgloon), Mettekoven (Heers), Nietelbroeken (Diepenbeek) en Herkebeemden (Wellen). De wandelingen brengen de inwoners letterlijk en figuurlijk dichterbij de vallei.

Daarnaast werd er in de Mombeekvallei een stukje valleigebied ingericht als publieke speelweide, de Bengelbeemd. Ook in Kortesseem werd een stuk beekvallei ingericht als natuurlijke (water)speelplek voor kinderen of jonge gezinnen. Het kreeg de mooie naam Hemelspark.

Verder zien we belevingsmogelijkheden bij de oude dorpsmolen van Alken. Meer dan de helft van het oppervlaktewater van Haspengouw stroomt via Alken richting Demer en zo naar zee. De molen ligt centraal in het samenvloeiingsgebied van de Herk- en Mombeekvallei. De oude dorpsmolen van Alken is ideaal gelegen om het hele valleiverhaal van bron tot monding te vertellen. De molen is opnieuw maalvaardig gemaakt en kan worden uitgebouwd tot een regionaal bezoekerscentrum en educatief centrum.

Natuurgebied Overbroek in de Herkvallei

Wandelgebied in de Herkbeemden in Wellen (boven),
oude dorpsmolen in Alken (links) en het Hemelspark in Kortesseem (rechts)

Gevlekte orchis en knolsteenbreek

WAT WILLEN WE SAMEN BEREIKEN?

“Samen met alle actoren van het buitengebied willen we de vallei van Herk en Mombeek ontwikkelen als blauwgroene levensader van Haspengouw. De vallei van Herk en Mombeek kan fungeren als ideaal voorbeeld van integraal waterbeleid. Het doel is om deze valleisystemen van bron tot monding te vrijwaren van verontreiniging en verder uit te bouwen als natuurlijke klimaatbuffers tegen verdroging, overstromingen en erosie. Deze klimaatrobuuste valleisystemen zorgen hierbij tevens voor een aantrekkelijke leefomgeving zowel voor omwonenden en bezoekers als voor planten- en diersoorten.”

De partners die zich op 30 september 2019 engageerden om deze uitdaging aan te gaan:

Bekkenbestuur Demerbekken, Provincie Limburg (dienst Water en Domeinen, dienst Landbouw en Platteland), Provinciaal Natuurcentrum, Watering De Herk, PIBO Campus, PC Fruit, Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren, de gemeentebesturen van Alken, Borgloon, Diepenbeek, Hasselt, Heers, Herk-de-Stad, Kortessem, Nieuwerkerken, Sint-Truiden, Tongeren en Wellen, Boerenbond, Natuurpunt, Limburgs Landschap, Landelijk Vlaanderen en de Vlaamse overheid: ANB, VMM, VLM, Inbo, departement Landbouw & Visserij.

UIT TE VOEREN WERKEN

 Acties op waterloop	 Acties akkerbouw, biodiversiteit en erosie
 Landschapsinrichting en biodiversiteit	 Acties laagstam en biodiversiteit
 Ecohydrologische gebiedsinrichting	 Acties recreatie en educatie

ALKEN

- 1 Educatief centrum inrichten aan de oude dorpsmolen 'Van bron tot monding en van akker tot bakker'
- 2 Bengelbeemd verder uitbouwen als ecologische en toeristische verbinding tussen de Alk en de Mombeekvallei
- 3 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers
- 4 Ecologisch wateropvangbekken uitbouwen op de Simsebeek

BORGLOON

- 5 Beekherstel en hydrologisch herstel van de vallei van de Motbeek
- 6 Hermeandering en structuurherstel Golmeerzouwbek
- 7 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers

DIEPENBEEK

- 8 Kleinschalig herstel waterlopen
- 9 Duurzaam beheer valleigraslanden Ter Herken, Merlemont
- 10 Landschapsherstel omgeving Melbeek

HASSELT

- 11 Kleinschalig beekstructuurherstel en bufferzones inrichten langs de waterloop (o.a. De Rijsbeek)
- 12 Betrokkenheid van de bewoners Stevoort en Sint-Lambrechts-herk met de vallei versterken

HEERS

- 13 Verder uitbreiden van het project Batsheersebeemd in stroomafwaartse delen van de vallei
- 14 Kleinschalig beekherstel op de Herk
- 15 Maatregelen tegen erosie en voor de bescherming van de Europees beschermde akkersoorten (hamster en akkervogels)

HERK-DE-STAD

- 16 Habitatherstel kamsalamander in kader van LIFE DELTA
- 17 Landschapsinrichting vallei van de Herk
- 18 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers

KORTESSEM

- 19 Beekstructuurherstel Mombeek tussen de natuurkernen Zammelen en Nietelbroeken
- 20 Vismigratiekelpunten oplossen op de Mombeek (Bombroek, Rootmolen en Oude Molen)
- 21 Typische valleigraslanden herstellen langs de Mombeek
- 22 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers
- 23 Ecohydrologische inrichting van de Winterbeek in de omgeving van het Jongenbos

NIEUWERKERKEN

- 24 Landschapsbeheer voor de wilde bij in de vallei van de Zijp
- 25 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers

SINT-TRUIDEN

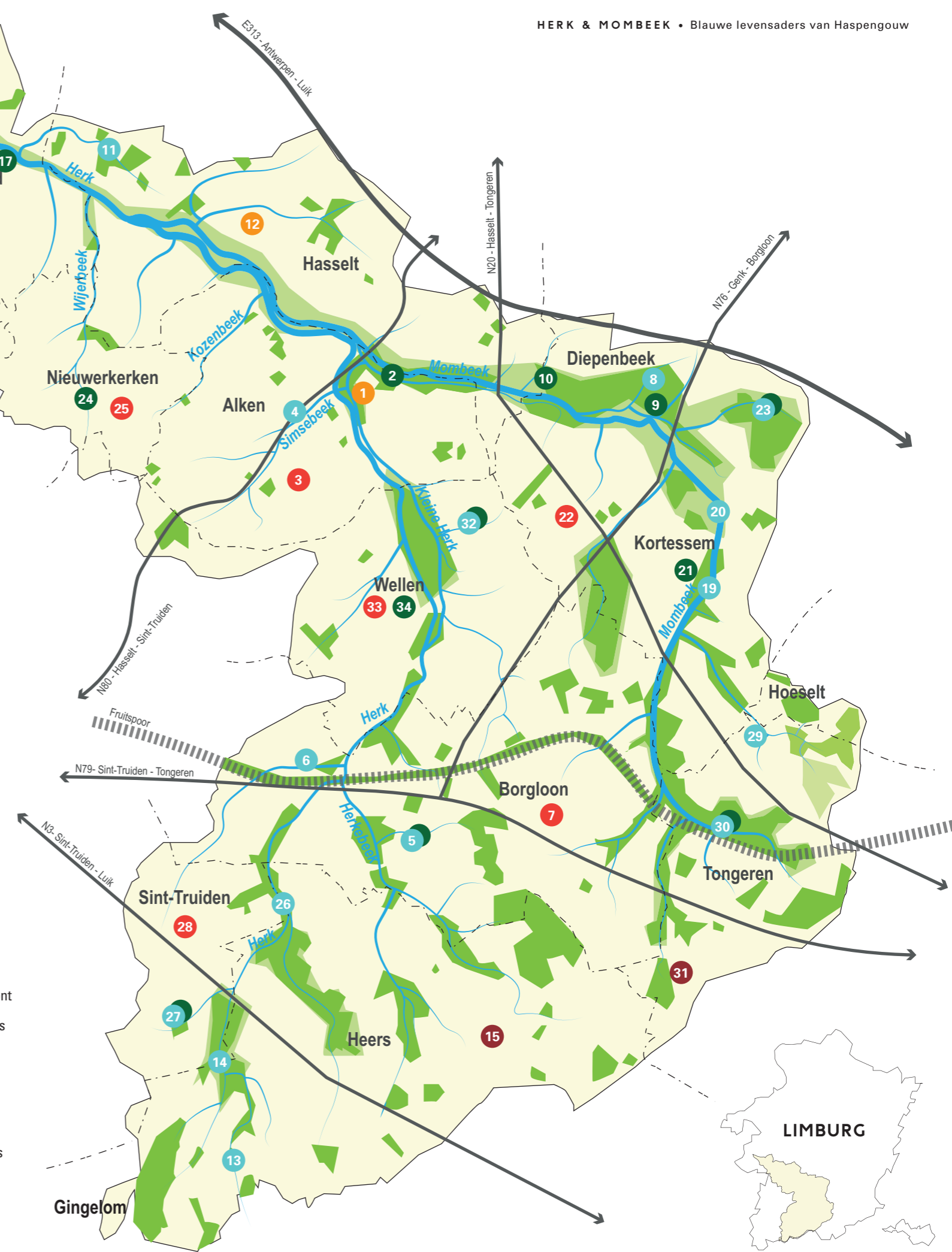
- 26 Beekstructuurherstel van de Herk in Groot-Gelmen
- 27 Valleigraslanden herstellen in de vallei van de Steenbornbeek (Gelinden)
- 28 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers

TONGEREN

- 29 Kleinschalig beekstructuurherstel op de Lerebeek, kasteelvijver en valleimoeras herstellen en bufferzones instellen langs de waterloop in samenwerking met aangelanden
- 30 Europees beschermde natuur herstellen in Kolmont en kleinschalig beekstructuurherstel op enkele kleine waterlopen in en rond Kolmont
- 31 Maatregelen tegen erosie en voor de bescherming van de Europees beschermde akkersoorten (hamster en akkervogels)

WELLEN

- 32 Kleinschalig beekstructuurherstel van de waterloop in de Broekbeemd en de Herk en Europees beschermde tophabitats (waardevolle graslanden en moerassen) optimaliseren
- 33 Biodiverse perceelsranden aanleggen bij fruittelers
- 34 Habitat van de kamsalamander, adoptiesoort van de gemeente, herstellen

DANKWOORD

Projecten effectief realiseren op het terrein is niet evident. De versnippering qua overheidsbevoegdheden, landgebruik en eigendommen in Haspengouw maakt het niet gemakkelijker. We willen onze projectpartners dan ook uitdrukkelijk bedanken. Door de samenwerking was het mogelijk om allerlei kleine en grote uitdagingen het hoofd te bieden.

Een speciaal woord van dank zijn we verschuldigd aan de vele vrijwilligers van natuurverenigingen, landbouwers en de private eigenaars en een aantal buurtbewoners die ons dankzij hun inzet en enthousiasme steeds zijn blijven inspireren om verder te werken aan een aantrekkelijkere vallei voor iedereen!

Namens de projectcoördinatoren:

Ward Andriessen, Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren

Steven Beyen, Dienst Water en Domeinen Provincie Limburg

Jan Vanvelk, Bakkensecretariaat Demerbekken

De partners van de Vlaamse overheid zijn de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos en het departement Landbouw en Visserij.

Alle info

Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren

Daaleinestraat 2
3720 Kortesseem
+32 11 31 38 98
info@rlhv.be
www.rlhv.be

Provincie Limburg, dienst Water en Domeinen

Universiteitslaan 1
3500 Hasselt
T 011 23 73 23

Uitgevers

Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren
Provincie Limburg

Redactie

Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren
Provincie Limburg
Leen Raats (Schrijfbureau Teksttype)

Foto's

Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren
(luchtfoto's: Benny Vangansewinkel)

Vormgeving

Luc Schreurs (Blikvoer)

© 2019